TEISINGUMO TEISMO (penktoji kolegija) SPRENDIMAS

2022 m. spalio 27 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Prekių ženklų teisė – Reglamentas (ES) 2017/1001 – 15 straipsnio 2 dalis – Direktyva (ES) 2015/2436 – 15 straipsnio 2 dalis – Prekių ženklu suteiktos teisės pasibaigimas – Anglies dioksido pripildyti balionai – Prekių ženklo savininko atliekamas išleidimas į rinką valstybėje narėje – Perpardavėjo atliekamas balionų pildymas ir ženklinimas iš naujo – Prekių ženklo savininko pareikštas protestas – Teisėtos priežastys prieštarauti dėl tolesnės prekybos prekių ženklu pažymėtomis prekėmis“

Byloje C-197/21

dėl *Korkein oikeus* (Aukščiausiasis Teismas, Suomija) 2021 m. kovo 9 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2021 m. kovo 29 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Soda-Club (CO2) SA,

SodaStream International BV

prieš

MySoda Oy

TEISINGUMO TEISMAS (penktoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas E. Regan, teisėjai D. Gratsias, M. Ilešič (pranešėjas), I. Jarukaitis ir Z. Csehi,

generalinis advokatas G. Pitruzzella,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– *Soda-Club CO2 SA* ir *SodaStream International BV*, atstovaujamų *asianajajat* J. Bonsdorf, H. Pohjola ir B. Rapinoja,

– *MySoda Oy*, atstovaujamos *asianajajat* H.-M. Elo ir E. Hodge,

* Proceso kalba: suomių.

– Suomijos vyriausybės, atstovaujamos S. Hartikainen, A. Laine ir H. Leppo,

– Europos Komisijos, atstovaujamos É. Gippini Fournier, M. Huttunen ir T. Sevón,

susipažinęs su 2022 m. gegužės 12 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2009 m. vasario 26 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 207/2009 dėl Europos Sąjungos prekių ženklo (OL L 78, 2009, p. 1), iš dalies pakeisto 2015 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2015/2424 (OL L 341, 2015, p. 21) (toliau – Reglamentas Nr. 207/2009), 13 straipsnio 2 dalies, 2017 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/1001/ES dėl Europos Sąjungos prekių ženklo (OL L 154, 2017, p. 1) 15 straipsnio 2 dalies, 2008 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/95/EB valstybių narių teisės aktams, susijusiems su prekių ženklais, suderinti (OL L 299, 2008, p. 25) 7 straipsnio 2 dalies ir 2015 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/2436 valstybių narių teisės aktams, susijusiems su prekių ženklais, suderinti (OL L 336, 2015, p. 1) 15 straipsnio 2 dalies išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant ginčą tarp, pirma, *Soda-Club (CO2) SA* ir *SodaStream International BV* (toliau kartu – *SodaStream*) ir, antra, *MySoda Oy* dėl tariamo teisių į pirmosioms bendrovėms priklausančius Europos Sąjungos prekių ženklus ir nacionalinius prekių ženklus SODASTREAM ir SODA-CLUB pažeidimo.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

Reglamentas Nr. 207/2009,

3 Reglamento 207/2009 13 straipsnyje „ES prekių ženklo suteikiamų teisių pasibaigimas“ buvo nustatyta:

„1. ES prekių ženklas nesuteikia jo savininkui teisės uždrausti jį naudoti prekėms, kurios pažymėtos tuo prekių ženklu paties savininko arba su jo sutikimu buvo išleistos į Europos ekonominės erdvės [EEE] rinką.

2. 1 dalies nuostatos netaikomos, jeigu savininkas turi teisėtas priežastis nesutikti su tolesniu prekių komercializavimu, ypač jeigu išleidus jas į rinką pasikeitė ar pablogėjo jų kokybė.“

Reglamentas Nr. 2017/1001

4 Reglamento 2017/1001, kuriuo nuo 2017 m. spalio 1 d. panaikintas ir pakeistas Reglamentas Nr. 207/2009, 9 straipsnis „ES prekių ženklu suteikiamos teisės“ suformuluotas taip:

„1. ES prekių ženklo registracija suteikia savininkui išimtines teises į tą ženklą.

2. Nedarant poveikio savininkų teisėms, įgytoms iki ES prekių ženklo paraiškos padavimo dienos arba prioriteto datos, to ES prekių ženklo savininkas turi teisę uždrausti visoms trečiosioms šalims, neturinčioms jo sutikimo, vykdant komercinę veiklą naudoti bet kokį žymenį prekėms ar paslaugoms žymėti, jeigu:

a) žymuo yra tapatus ES prekių ženklui ir juo žymimos prekės arba paslaugos yra tapačios toms prekėms arba paslaugoms, kurioms ES prekių ženklas yra įregistruotas;

b) žymuo yra tapatus ES prekių ženklui arba į jį panašus ir juo žymimos prekės ar paslaugos yra tapačios prekėms ar paslaugoms, kurioms įregistruotas ES prekių ženklas, arba į jas panašios, jei yra tikimybė suklaidinti visuomenę; tikimybė suklaidinti apima tikimybę susieti žymenį su prekių ženklu;

c) žymuo yra tapatus ES prekių ženklui arba į jį panašus, nepriklausomai nuo to, ar juo žymimos prekės arba paslaugos yra tapačios prekėms ar paslaugoms, kurioms įregistruotas ES prekių ženklas, yra į jas panašios ar nepanašios, jeigu pastarasis [ES prekių ženklas] turi reputaciją Sąjungoje ir jeigu be tinkamos priežasties naudojant tą žymenį nesąžiningai pasinaudojama ES prekių ženklo skiriamuoju požymiu ar reputacija arba kenkiama jo skiriamajam požymiui ar reputacijai.

3. Vadovaujantis 2 dalimi visų pirma galima uždrausti:

<…>

b) siūlyti žymeniu pažymėtas prekes, pateikti jas į rinką arba šiais tikslais jas sandėliuoti, taip pat siūlyti ar teikti juo pažymėtas paslaugas;

<…>“

5 Reglamento 2017/1001 15 straipsnyje „ES prekių ženklo suteikiamų teisių pasibaigimas“ nustatyta:

„1. ES prekių ženklas nesuteikia jo savininkui teisės uždrausti jį naudoti prekėms, kurios pažymėtos tuo prekių ženklu paties savininko arba su jo sutikimu buvo išleistos į [EEE] rinką.

2. 1 dalies nuostatos netaikomos, jeigu dėl pagrįstų priežasčių savininkas nesutinka su tolesniu prekių komercializavimu, ypač jeigu išleidus jas į rinką pasikeitė arba pablogėjo jų kokybė.“

Direktyva 2008/95

6 Direktyvos 2008/95 7 straipsnyje „Prekių ženklo suteikiamų teisių pasibaigimas“ buvo nustatyta:

„1. Prekių ženklas nesuteikia savininkui teisės uždrausti juo ženklinti prekes, kurios paties ženklo savininko arba su jo sutikimu buvo su tuo ženklu išleistos į rinką Bendrijoje.

2. 1 dalies nuostatos netaikomos, jeigu savininkas turi teisėtas priežastis nesutikti su tolesniu prekių naudojimu komercinėje veikloje, ypač jei po išleidimo į rinką pasikeitė ar pablogėjo prekių kokybė.“

7 Direktyva 2008/95 nuo 2019 m. sausio 15 d. buvo panaikinta Direktyva 2015/2436.

Direktyva 2015/2436

8 Direktyvos 2015/2436 10 straipsnio „Prekių ženklo suteikiamos teisės“ 1 ir 3 dalyse nustatyta:

„1. Prekių ženklo registracija suteikia savininkui išimtines teises į tą ženklą.

<…>

3. Vadovaujantis 2 dalies nuostatomis, visų pirma galima uždrausti:

<…>

b) siūlyti žymeniu pažymėtas prekes, pateikti jas į rinką arba tais tikslais jas sandėliuoti, taip pat siūlyti ar teikti juo pažymėtas paslaugas;

<…>“

9 Šios direktyvos 15 straipsnis „Prekių ženklo suteikiamų teisių pasibaigimas“ suformuluotas taip:

„1. Prekių ženklas nesuteikia jo savininkui teisės uždrausti juo žymėti prekes, kurios paties ženklo savininko arba su savininko sutikimu buvo su tuo ženklu išleistos į Sąjungos rinką.

2. 1 dalis netaikoma, jeigu savininkas turi teisėtų priežasčių prieštarauti tolesniam prekių komercializavimui, ypač jei po išleidimo į rinką pasikeitė ar pablogėjo prekių būklė.“

Suomijos teisė

10 Suomijos teisėje prekių ženklo suteikiamų teisių pasibaigimas reglamentuojamas 2019 m. balandžio 26 d. *tavaramerkkilaki* (544/2019) (Prekių ženklų įstatymas (544/2019), įsigaliojusio 2019 m. gegužės 1 d., 9 straipsnyje. Šios nuostatos 1 dalyje numatyta, kad prekių ženklo savininkas negali uždrausti naudoti prekių ženklo prekėms, kurios pažymėtos tuo prekių ženklu paties savininko arba su jo sutikimu buvo išleistos į EEE rinką. Nepaisant šio straipsnio 1 dalies, minėtos nuostatos 2 dalyje patikslinama, kad prekių ženklo savininkas gali uždrausti naudoti prekių ženklą prekėms, jeigu jis turi pagrįstų priežasčių prieštarauti dėl tolesnio prekių siūlymo arba prekybos jomis. Visų pirma prekių ženklo savininkas gali uždrausti naudoti prekių ženklą, jeigu po išleidimo į rinką pasikeitė ar pablogėjo jų kokybė.

11 Iki 2016 m. rugpjūčio 31 d. galiojęs *tovaramerkkilaki* (1715/1995) (Prekių ženklų įstatymas (1715/1995) 10a straipsnis, paskui iki 2019 m. balandžio 30 d. galiojęs *tovaramerkkilaki* (616/2016) 8 straipsnis iš esmės atitiko nuo 2019 m. gegužės 1 d. taikomo Prekių ženklų įstatymo (544/2019) 9 straipsnį.

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

12 Tarptautinė įmonė *SodaStream* gamina ir parduoda prisotinimo anglies dioksidu aparatus, leidžiančius vartotojams iš čiaupo vandens gaminti gazuotą vandenį ir aromatizuotus gazuotus gėrimus. Suomijoje *SodaStream* parduoda šiuos aparatus kartu su balionais, kuriuos galima pakartotinai pripildyti anglies dioksidu ir kuriuos ji taip siūlo įsigyti atskirai. *SodaStream* sudarančios bendrovės yra ES prekių ženklų ir nacionalinių prekių ženklų SODASTREAM ir SODA-CLUB savininkės. Šie prekių ženklai yra nurodyti šių balionų etiketėse ir išgraviruoti ant jų iš aliuminio pagaminto korpuso.

13 Suomijoje buveinę turinti bendrovė *MySoda* šioje valstybėje narėje prekiauja „MySoda“ prekių ženklu pažymėtais gėrimams skirtais prisotinimo anglies dioksidu aparatais pakuotėse, kuriose paprastai nėra anglies dioksido baliono. Nuo 2016 m. birželio mėn. *MySoda* prekiauja Suomijoje anglies dioksido pripildytais balionais, tinkančiais tiek jos pačios, tiek bendrovės *SodaStream* prisotinimo anglies dioksidu aparatams. Kai kurie iš šių balionų iš pradžių į rinką buvo išleisti bendrovės *SodaStream*.

14 Iš platintojų gavusi vartotojų grąžintus tuščius *SodaStream* pagamintus balionus, *MySoda* juos pakartotinai pripildo anglies dioksidu. Ji pakeičia originalias etiketes savo etiketėmis ir palieka matomus ant balionų korpuso išgraviruotus *SodaStream* prekių ženklus.

15 Tam *MySoda* naudoja dvi skirtingas etiketes. Pirmojoje rausvos spalvos etiketėje matyti dideliu šriftu užrašytas logotipas *MySoda* ir tekstas „Prisotinimo anglies dioksidu aparatams skirtas suomiškas anglies dioksidas“, taip pat smulkiu šriftu nurodytas *MySoda*, kaip balioną pripildžiusios bendrovės, pavadinimas ir pateikta nuoroda į jos interneto svetainę dėl išsamesnės informacijos. Antrojoje baltos spalvos etiketėje didelėmis raidėmis nurodyti žodžiai „anglies dioksidas“ penkiomis skirtingomis kalbomis, taip pat tarp smulkiu šriftu pateiktos informacijos apie prekę nurodytas *MySoda*, kaip balioną pripildžiusios bendrovės, pavadinimas bei pareiškimas, kad ši bendrovė neturi jokio ryšio nei su pradiniu baliono tiekėju, nei su ant baliono nurodyta jo bendrove ar prekių ženklu. Be to, šioje etiketėje pateikiama nuoroda į *MySoda* interneto svetainę dėl išsamesnės informacijos.

16 *SodaStream* kreipėsi į *markkinaoikeus* (Ekonominių bylų teismas, Suomija) su ieškiniu, juo prašė pripažinti, kad *MySoda* Suomijoje pažeidė teises į prekių ženklus SODASTREAM ir SODACLUB, nes be jų savininkų leidimo pardavinėjo šiais prekių ženklais pažymėtus anglies dioksido pakartotinai pripildytus balionus.

17 *SodaStream* nurodė, kad *MySoda* veiksmai iš esmės pažeidžia minėtų prekių ženklų suteikiamas teises ir kelia didelį pavojų suklaidinti suinteresuotąją visuomenę dėl anglies dioksido balionų kilmės, nes sudaromas klaidingas įspūdis, kad tarp *SodaStream* ir *MySoda* egzistuoja komercinis ar ekonominis ryšys.

18 Be to, *SodaStream* pabrėžė, kad ne visi Suomijos rinkoje parduodami anglies dioksido balionai yra tokios pačios kokybės arba turi tokias pačias savybes. Perpardavėjai, kurie be leidimo pakartotinai pripildo *SodaStream* prekių ženklo balionus, nebūtinai turi žinių ir įgūdžių, reikalingų užtikrinti, kad šie balionai būtų naudojami ir su jais elgiamasi saugiai bei teisingai. *SodaStream* negali būti laikoma atsakinga už žalą, sukeltą šių perpardavėjų pakartotinai pripildytų anglies dioksido balionų.

19 *MySoda* atsikirto, kad etiketės pakeitimas nekenkia prekių ženklo funkcijai nurodyti baliono kilmę, nes atitinkama visuomenė supras, kad etiketėje nurodoma tik anglies dioksido kilmė ir perpardavėjo, pakartotinai pripildžiusio balioną, kurio kilmė išgraviruota ant jo korpuso, tapatybė.

20 2019 m. rugsėjo 5 d. preliminariu sprendimu *markkinaoikeus* (Ekonominių bylų teismas) iš dalies patenkino *SodaStream* reikalavimus. Jis rėmėsi 2011 m. liepos 14 d. Sprendimu *Viking Gas* (C-46/10, EU:C:2011:485).

21 Šis pirmosios instancijos teismas nusprendė, jog nebuvo įrodyta nei to, kad *MySoda* veiksmais keičiami ar gadinami anglies dioksido balionai ar jų turinys arba kenkiama *SodaStream* reputacijai dėl jos gaminių saugumui keliamo pavojaus, nei to, kad šiais veiksmais padaryta žala, kuri *SodaStream* suteikia teisėtą priežastį jiems prieštarauti. Dėl baltų etikečių minėtas teismas nusprendė, kad jos nesukėlė klaidingo įspūdžio dėl ekonominio ryšio tarp *MySoda* ir *SodaStream*. Tačiau jis nusprendė, kad dėl rausvų etikečių naudojimo vidutiniam, pakankamai informuotam ir protingai pastabiam vartotojui galėjo susidaryti įspūdis, kad toks ryšys egzistuoja. Taigi tas teismas padarė išvadą, kad šių rausvų etikečių naudojimas buvo teisėta priežastis *SodaStream* prieštarauti *MySoda* veiksmams.

22 *SodaStream* ir *MySoda* buvo leista apskųsti šį sprendimą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui – *Korkein oikeus* (Aukščiausiasis Teismas, Suomija).

23 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas visų pirma nurodo, kad Sąjungos teisėje nėra išsamių nuostatų dėl sąlygų, leidžiančių konstatuoti, kad egzistuoja teisėtos priežastys, pateisinančios prekių ženklo savininko draudimą prekiauti prekėmis po jų išleidimo į rinką. Teisingumo Teismo jurisprudencijoje nėra aiškių atsakymų į pagrindinėje byloje kylančius klausimus.

24 Pirma, iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos neaišku, ar 1996 m. liepos 11 d. Sprendime *Bristol-Myers Squibb ir kt.* (C-427/93, C-429/93 ir C-436/93, EU:C:1996:282) nurodytos sąlygos taikomos prekių, kuriomis prekiaujama toje pačioje valstybėje narėje, perpakavimui. Antra, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar prekių ženklo savininko etiketės pakeitimas nauja etikete turi būti laikomas perpakavimu, kaip tai suprantama pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją. Jam kyla klausimas, kokią reikšmę reikia teikti aplinkybei, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamą prekę sudaro, pirma, prekių ženklo savininko gaminamas balionas ir, antra, perpardavėjo gamybos anglies dioksidas. Neaišku, ar šiuo atžvilgiu lemiamos reikšmės turi tai, kad atitinkama visuomenė supranta, jog etiketėje nurodoma tik anglies dioksido kilmė, o baliono kilmę nurodo ant jo korpuso išgraviruotas prekių ženklas.

25 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat mano, kad pagrindinės bylos faktinės aplinkybės skiriasi nuo nagrinėtųjų byloje, kurioje priimtas 2011 m. liepos 14 d. Sprendimas *Viking Gas* (C-46/10, EU:C:2011:485). Iš tikrųjų pastarojoje byloje ant dujų balionų pritvirtinti prekių ženklai nebuvo nei pašalinti, nei uždengti, o tai leidžia atmesti galimybę, kad

balionų būklė buvo pakeista slepiant jų kilmę. Nagrinėjamu atveju perpardavėjas pakeitė originalią etiketę savo etikete, kuri uždengė didžiąją baliono paviršiaus dalį, tačiau paliko matomą ant viršutinės baliono dalies išgraviruotą originalų prekių ženklą.

26 Galiausiai prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad jeigu originalios etiketės pakeitimas turėtų būti nagrinėjamas atsižvelgiant į 1996 m. liepos 11 d. Sprendime *Bristol-Myers Squibb ir kt.* (C-427/93, C-429/93 ir C-436/93, EU:C:1996:282) nustatytas sąlygas, Teisingumo Teismo jurisprudencijoje nėra aiškiai nurodyta, ar vertinant tokio pakeitimo būtinumo sąlygą reikia atsižvelgti į nagrinėjamų prekių paskirtį, ir, jei taip, kokiu būdu. Dėl to, kad anglies dioksido balionai skirti pakartotinai naudoti ir pripildyti daug kartų, gali pasikeisti originalių etikečių būklė. Šis teismas siekia išsiaiškinti, ar prekių ženklo savininko pritvirtintos originalios etiketės suplyšimas ar atsiklijavimas arba tai, kad perpardavėjas pakeitė šią originalią etiketę savąja, gali būti vertinama kaip aplinkybė, dėl kurios galima manyti, kad perpardavėjo atliekamas etiketės pakeitimas yra būtinas norint pateikti rinkai pakartotinai jo pripildytą balioną.

27 Šiomis aplinkybėmis *Korkein oikeus* (Aukščiausiasis Teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisprudencijoje dėl perpakavimo ir žymėjimo naujomis etiketėmis lygiagretaus importo atvejais įtvirtinti vadinamieji *Bristol-Myers Squibb* kriterijai ir ypač vadinamoji būtinumo sąlyga taikomi taip pat tada, kai kalbama apie prekių ženklo savininko arba su jo sutikimu vienoje valstybėje narėje rinkai pateiktų prekių perpakavimą arba ženklinimą naujomis etiketėmis siekiant perparduoti toje pačioje valstybėje narėje?

2. Ar tuo atveju, kai išleisdamas į rinką anglies dioksido pripildytus balionus prekių ženklo savininkas juos pažymėjo savo prekių ženklu, kuris ir matyti ant etiketės, ir išgraviruotas ant baliono kaklelio, vadinamieji *Bristol-Myers Squibb* kriterijai ir ypač vadinamoji būtinumo sąlyga taikomi taip pat tada, kai trečiasis asmuo, kad perparduotų, balioną pakartotinai pripildo anglies dioksido, nuo jo pašalina originalią etiketę ir ją pakeičia etikete su savo ženklu, nors, be kita ko, ant baliono kaklelio ir toliau matyti išgraviruotas balioną rinkai pateikusio asmens prekių ženklas?

3. Ar susiklosčius aprašytoms aplinkybėms gali būti laikoma, kad dėl etiketės su prekių ženklu pašalinimo ir pakeitimo iš esmės keliamas pavojus prekių ženklo, kaip įrodančio baliono kilmę, funkcijai, arba ar, atsižvelgiant į perpakavimo ir ženklinimo naujomis etiketėmis sąlygas, svarbi yra ta aplinkybė, kad:

– galima manyti, jog tikslinė grupė susidarys nuomonę, kad etiketėje nurodoma tik anglies dioksido kilmė (o kartu ir baliono pildytojas), arba

– galima manyti, jog tikslinė grupė susidarys nuomonę, kad etiketėje bent iš dalies nurodoma ir baliono kilmė?

4. Ar tuo atveju, jei anglies dioksido balionų etiketės pašalinimas ir pakeitimas vertinamas pagal būtinumo sąlygą, netyčinis prie prekių ženklo savininko rinkai pateiktų balionų pritvirtintų etikečių pažeidimas ar atklijavimas arba ankstesnio pildytojo atliekamas jų pašalinimas ir pakeitimas reiškia aplinkybę, kuria remiantis reguliarus etikečių keitimas pildytojo etikete turi būti vertinamas kaip būtinas norint pateikti rinkai pakartotinai pripildytus balionus?“

Dėl prejudicinių klausimų

28 Pirmiausia reikia pažymėti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausimai, kalbant apie Europos Sąjungos prekių ženklus, susiję su Reglamento Nr. 207/2009 13 straipsnio 2 dalies ir Reglamento 2017/1001 15 straipsnio 2 dalies išaiškinimu, o kalbant apie nacionalinius prekių ženklus – su Direktyvos 2008/95 7 straipsnio 2 dalies ir Direktyvos 2015/2436 15 straipsnio 2 dalies išaiškinimu.

29 Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad pagrindinės bylos faktinės aplinkybės pradėjo klostytis 2016 m. birželio mėn. ir joms iš dalies taikomos Reglamento Nr. 207/2009 ir Direktyvos 2008/95 nuostatos, o iš dalies – Reglamento 2017/1001 ir Direktyvos 2015/2436 nuostatos. Vis dėlto, kadangi šių reglamentų ir direktyvų nuostatos suformuluotos iš esmės identiškai ir dėl to atsakymai į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausimus nesikeistų, kad ir koks reglamentas ar direktyva būtų taikytini, atsakant į šiuos klausimus reikia remtis tik Reglamento 2017/1001 15 straipsnio ir Direktyvos 2015/2436 15 straipsnio nuostatomis (pagal analogiją žr. 2017 m. lapkričio 9 d. Sprendimo *Maio Marques da Rosa*, C-306/16, EU:C:2017:844, 32 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

30 Be to, iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad šie klausimai pateikti nagrinėjant ginčą, kilusį dėl Suomijoje vykdomos tolesnės prekybos *SodaStream* gaminamais ir iš pradžių į rinką išleistais anglies dioksido balionais, skirtais pakartotinai naudoti ir pripildyti daug kartų. Iš platintojų gavusi vartotojų grąžintus tuščius *SodaStream* pagamintus anglies dioksido balionus, *MySoda* juos pakartotinai pripildydavo, pašalindavo etiketę su originaliu prekių ženklu ir pakeisdavo ją savo etiketėmis su *MySoda* logotipu, tačiau palikdavo matomą ant baliono korpuso išgraviruotą originalų prekių ženklą.

31 Atsižvelgiant į šiuos patikslinimus, reikia manyti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas savo keturiais klausimais, kuriuos būtina nagrinėti kartu, iš esmės siekia išsiaiškinti, ar ir prireikus – kokiomis sąlygomis prekių ženklo savininkas, kuris į valstybės narės rinką išleido šiuo prekių ženklu pažymėtas prekes, skirtas pakartotinai naudoti ir pripildyti daug kartų, turi teisę pagal Reglamento 2017/1001 15 straipsnio 2 dalį ir Direktyvos 2015/2436 15 straipsnio 2 dalį prieštarauti tolesnei prekybai šiomis prekėmis toje pačioje valstybėje narėje, kai ją vykdo perpardavėjas, pakartotinai pripildęs jas ir pakeitęs etiketę su originaliu prekių ženklu kita etikete, tačiau palikęs ant pačių prekių matomą originalų prekių ženklą.

32 Šiuo klausimu visų pirma reikia priminti, kad pagal šio reglamento 9 straipsnį ir šios direktyvos 10 straipsnį atitinkamai ES prekių ženklo savininkui ir nacionalinio prekių ženklo savininkui suteikiama išimtinė teisė uždrausti trečiosioms šalims, be kita ko, siūlyti jam priklausančiu prekių ženklu pažymėtas prekes, išleisti jas į rinką arba tuo tikslu sandėliuoti. Minėto reglamento 15 straipsnio 1 dalyje ir minėtos direktyvos 15 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta šios taisyklės išimtis, nes jose numatyta, kad savininko teisės pasibaigia, jeigu šiuo ženklu pažymėtos prekės išleidžiamos į EEE rinką paties savininko arba su jo sutikimu (pagal analogiją žr. 2011 m. liepos 14 d. Sprendimo *Viking Gas*, C-46/10, EU:C:2011:485, 26 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

33 Konkrečiai kalbant apie Direktyvos 2015/2436 10 ir 15 straipsnius, reikia pridurti, kad jais visiškai suderinamos su prekių ženklo suteikiamomis teisėmis susijusios taisyklės, todėl apibrėžiamas teisių, kuriomis prekių ženklų savininkai naudojasi Sąjungoje, materialinis turinys (šiuo klausimu

žr. 2011 m. rugsėjo 22 d. Sprendimo *Budějovický Budvar*, C-482/09, EU:C:2011:605, 32 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją; taip pat, taikant analogiją, 2019 m. liepos 29 d. Sprendimo *Pelham ir kt.*, C-476/17, EU:C:2019:624, 85punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

34 Vis dėlto pagal Reglamento 2017/1001 15 straipsnio 2 dalį ir Direktyvos 2015/2436 15 straipsnio 2 dalį prekių ženklo savininkas gali remtis teisėta priežastimi prieštarauti tolesnei prekybai jo ženklu pažymėtomis prekėmis, be kita ko, jeigu išleidus jas į rinką pasikeitė arba pablogėjo jų kokybė. Šia galimybe prieštarauti, kuria nukrypstama nuo pamatinio laisvo prekių judėjimo principo, siekiama tik apsaugoti teises, susietas su konkrečiu prekių ženklo objektu, suprantamu atsižvelgiant į jo esminę funkciją (šiuo klausimu žr. 2002 m. balandžio 23 d. Sprendimo *Boehringer Ingelheim ir kt.*, C-143/00, EU:C:2002:246, 28 punktą).

35 Kaip ne kartą pripažino Teisingumo Teismas, konkretus prekių ženklų teisės tikslas yra būtent užtikrinti savininkui teisę naudoti prekių ženklą pirmą kartą prekę išleidžiant į apyvartą ir jį saugoti nuo konkurentų, kurie siekia piktnaudžiauti prekių ženklo padėtimi ir reputacija, parduodami neteisėtai juo pažymėtas prekes. Siekiant nustatyti tikslią šios prekių ženklo savininkui suteiktos išimtinės teisės apimtį, reikia atsižvelgti į esminę prekių ženklo funkciją – užtikrinti vartotojui ar galutiniam naudotojui prekių ženklu pažymėtos prekės kilmės tapatumą, leidžiant jam be galimos painiavos atskirti šią prekę nuo kitos kilmės prekių (2017 m. gruodžio 20 d. Sprendimo *Schweppes*, C-291/16, EU:C:2017:990, 37 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

36 Vadinasi, klausimas, ar prekių ženklo savininkas gali prieštarauti tolesnei prekybai jo prekių ženklu pažymėtomis prekėmis ir, be kita ko, pardavėjo taikomoms priemonėms, kaip antai originalių etikečių pašalinimui nuo šių prekių ir jų ženklinimui naujomis etiketėmis paliekant matomą originalų prekių ženklą, turi būti nagrinėjamas atsižvelgiant į teisėtus prekių ženklo savininko interesus, be kita ko, apsaugoti prekių ženklo esminę funkciją – garantuoti vartotojui arba galutiniam naudotojui tikrąją juo pažymėtų prekių kilmę.

37 Kaip generalinis advokatas pažymėjo savo išvados 22 punkte, prekių ženklo savininko teisė prieštarauti dėl tolesnės prekybos jo prekių ženklu pažymėtomis prekėmis nėra neribota, nes ja neišvengiamai ribojamas pamatinis laisvo prekių judėjimo principas.

38 Nagrinėjamu atveju neginčijama, kad nagrinėjamus anglies dioksido balionus į EEE rinką pirmą kartą išleido ES ir nacionalinių prekių ženklų, kuriais jie pažymėti, savininkai.

39 Šiuo klausimu reikia priminti, kad, pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją prekių ženklų savininkui pardavus šiais ženklais pažymėtą pakartotinai pripildytą dujų balioną, pasibaigia teisės, kurias šis savininkas kildina iš šių prekių ženklų registracijos, o pirkėjui pereina teisė laisvai disponuoti šiuo balionu, įskaitant teisę jį pakeisti ar pakartotinai pripildyti jo pasirinktoje įmonėje. Šią pirkėjo teisę atitinka prekių ženklų, kuriais pažymėtas nurodytas balionas, savininko konkurentų teisė pildyti ir keisti tuščius balionus (šiuo klausimu žr. 2011 m. liepos 14 d. Sprendimo *Viking Gas*, C-46/10, EU:C:2011:485, 35 punktą).

40 Atsižvelgiant į tai, perpardavėjo atliekamas nagrinėjamų balionų, kuriuos vartotojai grąžino tuščius, pakartotinas pripildymas ir jų žymėjimas savo etiketėmis, pašalinus etiketes su originaliu prekių ženklu, tačiau paliekant ant pačių balionų matomą originalų prekių ženklą, gali patekti į Reglamento 2017/1001 15 straipsnio 2 dalies ir Direktyvos 2015/2436 15 straipsnio 2 dalies taikymo sritį.

41 Vis dėlto, kaip priminta šio sprendimo 34 punkte, pagal Reglamento 2017/1001 15 straipsnio 2 dalį ir Direktyvos 2015/2436 15 straipsnio 2 dalį prekių ženklo savininkas turi teisę, nepaisydamas to, kad jo prekių ženklu pažymėtos prekės išleistos į rinką, prieštarauti tolesnei prekybai jomis, jeigu tokį prieštaravimą pateisina teisėtos priežastys. Šiose nuostatose aiškiai numatytas atvejis, susijęs su prekių kokybės pakeitimu ar pablogėjimu, yra tik pavyzdys ir minėtose nuostatose nepateikta išsamaus teisėtų priežasčių, dėl kurių gali būti atsisakyta taikyti teisių pasibaigimo principą, sąrašo (šiuo klausimu žr. 2011 m. liepos 14 d. Sprendimo *Viking Gas*, C-46/10, EU:C:2011:485, 36 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

42 Su lygiagrečiu vaistų importu susijusiu klausimu Teisingumo Teismas nustatė sąlygų, kuriomis siekiama apibrėžti tokių priežasčių buvimą šiame konkrečiame kontekste, sąrašą (žr., be kita ko, 1996 m. liepos 11 d. Sprendimą *Bristol-Myers Squibb ir kt.*, C-427/93, C-429/93 ir C-436/93, EU:C:1996:282).

43 Dėl nagrinėjamai bylai artimesnių aplinkybių Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad tokia teisėta priežastis egzistuoja taip pat tada, kai trečiojo asmens naudojamas į prekių ženklą panašus ar jam identiškas žymuo daro didelę žalą prekių ženklo geram vardui arba kai jis naudojamas taip, kad sudaromas įspūdis, jog tarp prekių ženklo savininko ir šio trečiojo asmens egzistuoja ekonominis ryšys, ir kad, pavyzdžiui, trečiasis asmuo priklauso prekių ženklo savininko platinimo tinklui arba kad yra ypatingas tuos du asmenis siejantis ryšys (šiuo klausimu žr. 2010 m. liepos 8 d. Sprendimo *Portakabin*, C-558/08, EU:C:2010:416, 79 ir 80 punktus; taip pat 2011 m. liepos 14 d. Sprendimo *Viking Gas*, C-46/10, EU:C:2011:485, 37 punktą).

44 Iš to matyti, kad vartotojams galintis kilti klaidingas įspūdis dėl prekių ženklo savininko ir perpardavėjo ekonominio ryšio yra viena iš teisėtų priežasčių, dėl kurių prekių ženklo savininkas gali prieštarauti perpardavėjo vėliau vykdomai prekybai jo prekių ženklu pažymėtomis prekėmis, be kita ko, kai perpardavėjas pašalina etiketes su originaliu prekių ženklu ir paženklina prekes savo etiketėmis, nors ir palieka matomą ant pačių prekių išgraviruotą originalų prekių ženklą. Tai, kad priemonės, kurių perpardavėjas ėmėsi tolesnei prekybai nagrinėjamomis prekėmis, taikomos valstybės narės, kurioje šios prekės iš pradžių buvo išleistos į rinką, viduje, neturi lemiamos reikšmės nustatant, ar prekių ženklo savininko prieštaravimas yra pagrįstas tokia teisėta priežastimi.

45 Siekiant įvertinti, ar kyla toks klaidingas įspūdis, reikia atsižvelgti į visas su perpardavėjo veikla susijusias aplinkybes, pavyzdžiui, kaip vartotojams pateikiami balionai po ženklinimo naujomis etiketėmis ir kokiomis sąlygomis jie parduodami, be kita ko, kokia pakartotinio balionų pildymo praktika vyrauja atitinkamame sektoriuje (šiuo klausimu žr. 2011 m. liepos 14 d. Sprendimo *Viking Gas*, C-46/10, EU:C:2011:485, 39 ir 40 punktus).

46 Nors prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pats turi įvertinti, ar kyla galbūt klaidingas įspūdis dėl ekonominio ryšio tarp prekių ženklų savininkų ir pagrindinėje byloje nagrinėjamus balionus pakartotinai pripildžiusio perpardavėjo, Teisingumo Teismas vis dėlto gali šiam teismui pateikti su Sąjungos teise susijusius aiškinimo elementus, kurie galėtų būti jam naudingi šiuo klausimu (pagal analogiją žr. 2022 m. balandžio 7 d. Sprendimo *Berlin Chemie A. Menarini*, C-333/20, EU:C:2022:291, 46 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

47 Reikia pažymėti, pirma, kad labai svarbi yra naujose etiketėse esančios informacijos apimtis. Iš tikrųjų, kaip generalinis advokatas pažymėjo savo išvados 51 punkte, turi būti įvertintas bendras naujojo ženklinimo keliamas įspūdis, siekiant nustatyti, ar informacija apie balioną pagaminusį prekių ženklo savininką ir jį pakartotinai pripildžiusį perpardavėją pakankamai gerai

informuotam ir protingai atidžiam vartotojui atrodo aiški ir nedviprasmiška. Ši naujose etiketėse pateikta informacija, be kita ko, neturi leisti manyti, kad tarp balioną pakartotinai pripildžiusio perpardavėjo ir originalaus prekių ženklo savininko egzistuoja ekonominis ryšys.

48 Antra, siekiant įvertinti, kokį įspūdį sukelia naujos etiketės, taip pat reikia atsižvelgti į praktiką atitinkamame sektoriuje ir į tai, ar vartotojai yra įpratę, kad balionus pakartotinai pripildo kiti ūkio subjektai nei originalaus prekių ženklo savininkas.

49 Šiuo klausimu aplinkybė, kad nagrinėjamą prekę sudaro pakartotinai naudoti ir daug kartų pripildyti skirtas balionas ir jo turinys, gali būti reikšminga nustatant, ar vartotojams gali kilti toks klaidingas įspūdis. Žinoma, reikia atsižvelgti į tai, kad dėl funkcinio santykio tarp baliono ir jo turinio plačioji visuomenė gali manyti, jog abi prekės paprastai yra tos pačios komercinės kilmės. Tačiau jei suslėgtų ar suskystintų dujų neįmanoma naudoti atskirai nuo metalinių talpyklų, kuriose jos laikomos, ir jei dėl to tokio tipo balionai gali būti laikomi pakuote (šiuo klausimu žr. 2014 m. lapkričio 20 d. Sprendimo *Utopia*, C-40/14, EU:C:2014:2389, 40 punktą), šie balionai – tiek, kiek jie pagal perdirbimo logiką yra skirti pakartotinai naudoti ir daug kartų pripildyti – nebūtinai bus suvokiami kaip turintys tą pačią komercinę kilmę kaip ir juose esančios dujos.

50 Kalbant konkrečiai apie tuščių balionų pakartotinio pripildymo sąlygas, reikia daryti prielaidą, kaip generalinis advokatas nurodė savo išvados 56 punkte, kad vartotojas, kuris tiesiogiai kreipiasi į kitą nei originalaus prekių ženklo savininkas ūkio subjektą, kad šis pakartotinai pripildytų tuščią balioną arba pakeistų jį pilnu, gali geriau žinoti, kad tarp šio ūkio subjekto ir prekių ženklo savininko nėra ekonominio ryšio.

51 Nagrinėjamu atveju iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą ir pagrindinės bylos šalių rašytinių pastabų matyti, kad nei originalių prekių ženklų savininkai, nei perpardavėjas savo anglies dioksido balionų nesiūlo tiesiogiai vartotojams ir šiuos balionus galima įsigyti tik platintojų parduotuvėse.

52 Tiesioginio kontakto su perpardavėju nebuvimas gali suklaidinti vartotojus dėl šio perpardavėjo ir originalių prekių ženklų savininkų ryšio. Taigi tokia situacija gali kelti pavojų, kad nebus įvykdyta esminė prekių ženklo funkcija, priminta šio sprendimo 35 punkte, todėl tai gali pateisinti Direktyvos 2015/2436 15 straipsnio 2 dalies ir Reglamento 2017/1001 15 straipsnio 2 dalies taikymą.

53 Trečia, iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, jog tai, kad baliono kilmės prekių ženklas išlieka matomas, nepaisant perpardavėjo atlikto papildomo ženklinimo, yra svarbus elementas, nes panašu, kad dėl to atmestina aplinkybė, jog dėl ženklinimo paslėpus balionų kilmę pasikeitė jų būklė (šiuo klausimu žr. 2011 m. liepos 14 d. Sprendimo *Viking Gas*, C-46/10, EU:C:2011:485, 41 punktą).

54 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pateiktus klausimus reikia atsakyti: Reglamento 2017/1001 15 straipsnio 2 dalis ir Direktyvos 2015/2436 15 straipsnio 2 dalis turi būti aiškinamos taip, kad prekių ženklo savininkas, kuris į valstybės narės rinką išleido šiuo prekių ženklu pažymėtas prekes, skirtas pakartotinai naudoti ir pripildyti daug kartų, neturi teisės pagal šias nuostatas prieštarauti tolesnei prekybai šiomis prekėmis toje pačioje valstybėje narėje, kai ją vykdo perpardavėjas, pakartotinai pripildęs jas ir pakeitęs etiketę su originaliu prekių ženklu kita etikete, tačiau palikęs ant pačių prekių matomą originalų prekių ženklą, nebent naujos etiketės sukelia vartotojams klaidingą įspūdį, kad tarp perpardavėjo ir prekių ženklo savininko yra ekonominis

ryšys. Ši suklaidinimo galimybė turi būti vertinama visapusiškai, atsižvelgiant į ant pačios prekės ir jos naujų etikečių esančią informaciją, taip pat į atitinkamame sektoriuje taikomą platinimo praktiką ir vartotojų žinių apie šią praktiką lygį.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

55 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (penktoji kolegija) nusprendžia:

2017 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/1001/ES dėl Europos Sąjungos prekių ženklo 15 straipsnio 2 dalis ir 2015 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/2436 valstybių narių teisės aktams, susijusiems su prekių ženklais, suderinti 15 straipsnio 2 dalis

turi būti aiškinamos taip:

prekių ženklo savininkas, kuris į valstybės narės rinką išleido šiuo prekių ženklu pažymėtas prekes, skirtas pakartotinai naudoti ir pripildyti daug kartų, neturi teisės pagal šias nuostatas prieštarauti tolesnei prekybai šiomis prekėmis toje pačioje valstybėje narėje, kai ją vykdo perpardavėjas, pakartotinai pripildęs jas ir pakeitęs etiketę su originaliu prekių ženklu kita etikete, tačiau palikęs ant pačių prekių matomą originalų prekių ženklą, nebent naujos etiketės sukelia vartotojams klaidingą įspūdį, kad tarp perpardavėjo ir prekių ženklo savininko yra ekonominis ryšys. Ši suklaidinimo galimybė turi būti vertinama visapusiškai, atsižvelgiant į ant pačios prekės ir jos naujų etikečių esančią informaciją, taip pat į atitinkamame sektoriuje taikomą platinimo praktiką ir vartotojų žinių apie šią praktiką lygį.

Parašai.